

Handläggare: Madeleine Hagerth
Telefon: 08 - 508 21 051

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2012-03-22

Svar på uppföljning av regelbunden tillsyn i förskoleverksamheten i Stockholm kommun

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Skolinspektionen som svar på begäran om kompletterande redovisning
2. Omedelbar protokolljustering

Göran Sjödin
Vik. stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Skolinspektionen genomförde under 2011 en tillsyn av förskoleverksamheten i Stockholms stad. Tillsynen identifierade ett antal brister som staden och respektive stadsdelsnämnd skulle yttra sig över, vilket nämnden gjorde i samband med beslut om verksamhetsplan för 2012. Skolinspektionen har tagit del av inkomna handlingar och i ett uppföljningsprotokoll framgår det att, för att kunna slutföra bedömningen om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga, krävs det att kommunen kompletterar sitt svar eftersom redovisningen var otillräcklig.

I detta ärende redovisas en mer konkret beskrivning av hur stadsdelsförvaltningen arbetar med att bedöma och utvärdera gruppstorlekar och barngruppernas sammansättning i syfte att klargöra vilka konsekvenser en förändring i barngruppens

storlek och sammansättning kan få, vidta åtgärder för att undvika eller minimera sådana konsekvenser samt att följa upp de vidtagna åtgärderna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde barn, ungdom och behandlats i förvaltningsgruppen 2012-03-15.

Bakgrund

Skolinspektionen genomförde under 2011 en tillsyn av förskoleverksamheten i Stockholms stad. Tillsynen identifierade ett antal brister som staden och respektive stadsdelsnämnd skulle yttra sig över. I Älvsjö stadsdelsnämnds verksamhetsplan för 2012 bifogades ett svar på Skolinspektionens kommunbeslut.

Skolinspektionen har tagit del av inkomna handlingar och i ett uppföljningsprotokoll (bilaga 1) framgår, att man för att kunna slutföra bedömningen om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga, krävs att kommunen kompletterar sitt svar eftersom redovisningen var otillräcklig. Älvsjö hade endast ett påpekande där kompletterande redovisning ska lämnas till inspektionen.

För Älvsjö, liksom för ytterligare 12 stadsdelsförvaltningar, är Skolinspektionens bedömning att barngruppernas storlek och sammansättning inte utvärderas kontinuerligt (2 a kap 3 § 1985 års skollag).

Stadsdelsförvaltningens tidigare svar på vidtagna åtgärder löd;

Förvaltningen följer kontinuerligt upp barngruppernas storlek och barnens närvaro kopplat till personaltäthet och lokalernas utformning. Uppföljningen kan utvecklas och systematiseras ytterligare vilket kommer att ske. Det rekommenderade antalet barn per barngrupp från staden är 14 barn i åldrarna 1-3 år samt 18 barn i åldrarna 4-5. Det pågår kontinuerligt arbete med att planera och anpassa gruppernas barnantal i förhållande till budget och till det av staden rekommenderade antalet barn i grupperna.

Stadens intagnings- och kvargåenderegler samt barnomsorgsgarantin styr i hög grad vilka barn som ska erbjudas plats på respektive förskola. För att uppfylla läroplanens intentioner och ge barnen en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lä-

rande bildar en helhet har förskolorna en flexibel organisation där barnen under dagen delas in i olika grupper utifrån barnens intresse, behov och aktiviteter.

Det Skolinspektionen nu efterfrågar är en konkret och utförlig beskrivning av hur stadsdelsförvaltningarna utvärderar befintliga barngruppers storlek, sammansättning och inte minst hur man tillvaratar dessa resultat för att skapa grupper med lämpliga storlekar och sammansättning.

- Genomförs pedagogiska konsekvensutredningar innan beslut fattas som påverkar förskolors personaltäthet, gruppstorlek och gruppsammansättning och hur ser då detta arbete ut?
- I vilken omfattning görs återkommande uppföljningar och utvärderingar kring barngruppernas storlek och sammansättning i förhållande till att bedriva en god pedagogisk verksamhet i enlighet med läroplanen?
- Enligt Skolverkets allmänna råd om Kvalitet i förskolan är viktiga faktorer i detta sammanhang barn i behov av särskilt stöd, barn med ett annat modersmål än svenska, kontinuitet i barn och personalgrupp, personalens kompetens, funktionella lokaler, områden med social problematik och barns närvarotider.

Stockholms stad har fått förlängd svarstid för att ärendena ska kunna behandlas på respektive nämnd under mars månad.

Förvaltningens redovisning och förslag

Inskrivningstalen och indelningarna i småbarns-, storbarns-, utvidgade syskongrupper eller andra varianter på gruppsammansättningar varierar allt eftersom ålderssammansättningen i grupperna förändras, men också utifrån hur den aktuella kösituationen ser ut.

Inför varje större förändring av antalet platser i barngrupperna, som inte är en del av den dagliga löpande pedagogiska verksamheten, ska eventuella konsekvenser av förändringen kartläggas och bedömas. Syftet med en sådan utredning är att klargöra vilka konsekvenser en förändring i barngruppens storlek och sammansättning kan få, vidta åtgärder för att undvika eller minimera sådana konsekvenser samt att följa upp de vidtagna åtgärderna. På detta sätt kan förskolorna skapa förutsättningar för barn att utvecklas, att förskolan utgör en trygg och säker miljö och att det pedagogiska arbetet inte försämras.

Stadsdelsförvaltningen har utarbetat en blankett som förskolorna ska använda för att genomföra sådana konsekvensutredningar (bilaga 2). Ett antal faktorer ska utgöra utgångspunkten för bedömningen, exempelvis förskolornas personaltäthet, gruppstorlek/gruppsammansättning, barn i behov av särskilt stöd m.m. Första delen består i att beskriva anledningen till förändringen som skulle kunna vara att;

- barn med förtur ska erbjudas plats, exempelvis syskon eller ett barn i behov av särskilt stöd
- barnomsorgsgarantin ska uppfyllas
- evakuering pga skadegörelse eller brand på annan förskola
- övrigt.

Andra delen består i att bedöma de pedagogiska konsekvenserna av en förändrad gruppstorlek/sammansättning utifrån ett antal faktorer som;

- antalet små respektive stora barn
- barnens närvarotider
- antal barn i behov av särskilt stöd
- om förskolan ligger i områden med social problematik
- antal barn med ett annat modersmål än svenska
- kontinuitet i barngruppen
- kontinuitet i personalgruppen
- personalens kompetens
- lokalernas funktionalitet
- personaltäthet/barntäthet
- trygghet
- övrigt.

Från 2012 genomför varje förskola sina konsekvensbedömningar och får därmed underlag för att utvärdera hur gruppstorlekar och sammansättningen av barngrupperna påverka det pedagogiska arbetet. I och med detta får också stadsdelsförvaltningen underlag för att på en mer övergripande nivå göra motsvarande analyser tillsammans med förskolecheferna för alla enheter.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

1. Skolinspektionens uppföljningsprotokoll daterat 2012-01-27
2. Blankett för konsekvensbedömning gällande barnantalsförändring.